

Publicaziuns dalla vischnaunca, jamna 21

Cussegl da vischnaunca

Il cussegl da vischnaunca seraduna **venderdis, ils 28 da matg 2021**, allas 2015 en halla Cons.

Tractandas:

1. Protocol 3-2021/2024
2. Center Fontauna (CF): Credit per l'installaziun d'indrezs per la protecziun encunter incendis (messadi nr. 9-2021/2024)
3. Moziun davart la purschida da glatsch – Sclarir variantas pli favoreivlas ed attractivas (moziun M1-2017/2020)
4. Moziun davart segirar la via cantunala sin il tschancun «las Ruinas» (moziun M2-2017/2020)
5. Moziun «Avertura Val Segnas–Val Sogn Placi» (moziun M3-2017/2020)
6. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Il president dil cussegl da vischnaunca

Cussegl da vischnaunca

Rapport dalla seduta dils 21-5-2021

Gia duront igl'emprim onn dapi las davosas elecziuns communalas ellas duas vischnauncas da Tujetsch e Disentis/Mustér han ils dus presidents communalas **Martin Cavegn (Tujetsch)** e **René Epp (Disentis/Mustér)** envidau ad ina seduta comunabla dils dus cussegls da vischnaunca. In ferm signal per ina collaboraziun futura denter las duas vischnauncas. La seduta comunabla ha giu liug venderdis, ils 21 da matg 2021 el Center Fontauna a Mustér. El center dalla seduta ei stau da garantir la finanziaziun per Sedrun Disentis Tourismus SA (SDT SA) entochen il davos digl'onn 2023. Sper la purschida garantida (carta da hosps) san **naven digl 1. da zercladur 2021** supplementarmein ed independentamein dalla carta da hosps era ils **indigens cun domicil ellas vischnauncas da Mustér e Tujetsch** far diever duront siat differents dis gratuitamein dallas pendicularas da Mustér entochen Andermatt (Caischavedra / Cuolm da Vi / Schneehüenerstock / Nätschen–Gütsch).

Ils cussegliers han venderdis sera sut l'egida dil **president dil cussegl da vischnaunca da Mustér, Giusep Lozza**, e dil **president dil cussegl da vischnaunca da Tujetsch, Ignazi Monn**, decidu **unanimamein** d'alzar la summa da taxas turisticas a Sedrun Disentis Tourismus SA pils proxims dus onns dad annualmeins 1,7 sin **2 milliuns francs**. Quei ei stau necessari per saver segirar ils cuosts annuals ordinaris e la purschida corrispundenta pils hosps (carta da hosps). Grazia alla contribuziun dils mieds finanziais han las duas suprastonzas communalas oravontut saviu scaffir per tut ils partenaris e purtaders da prestaziun pils proxims dus onns ina **segirtad da planisaziun** maximala.

La radunonza dil cussegl da vischnaunca comunabla ei stada cumpleinamein ell'enzenna dil turissem. Aschia han las duas vischnauncas saviu gudignar per quella sera sco referents il **CEO dalla Andermatt Swiss Alps, Raphael Krucker**, e la **directura da Sedrun Disentis Tourismus SA, Simona Barmettler**. Ils dus referents han saviu dar als cussegliers per la debatta sequenta informaziuns impurtontas ed instructivas. La debatta dil cussegl da vischnaunca ei stada marcada primarmein da votums da malcontentientscha enviars la purschida includida ella carta da hosps pils proprietaris da secundas habitaziuns. Aschia san quels pigl'onn 2021 e ss. far diever gratuitamein dallas pendicularas dad Andermatt entochen Mustér mo pli duront siat dis in suenter l'auter enstagl dall'entira stad. Ils partenaris presents, CEO dalla ASA Raphael Krucker e directura Simona Barmettler da SDT AG, han ensemen cun las suprastonzas communalas signalisau e sincerau claramein ch'ins hagi, grazia alla garanzia da segirtad, ussa il ruaus e la peda d'elaborar in niev model dalla carta da hosps ch'ei orienta al futur. Quei niev model dalla carta da hosps duei era surluvrar la purschida momentana dils proprietaris da secundas habitaziuns. Entochen quei model ei madirs han ils cussegliers, cun la decisiun unanima da contribuir ils mieds finanziais necessaris, scaffiu la basa per ina segirtad da planisaziun maximala per tut ils partenaris e ils purtaders da prestaziun.

Ultra da quei han ils dus presidents communal **Martin Cavegn** (Tujetsch) e **René Epp** (Disentis) saviu presentar la nova carta per indigens. Quella sa mo vegnir realisada grazia alla permissiun dalla segirtad da planisaziun. Aschia san ils indigens cun domicil ellas duas vischnauncas da Tujetsch e Disentis/Mustér far diever gratuitamein la stad durant siat differents dis dallas pendicularas dad Andermatt entochen Mustér. Quella purschida gratuita supplementara ed independenta ei spir beinvulientscha davart dallas societads da pendicularas (Andermatt entochen Mustér) enviars la populaziun indigena e demuossa aschia che las investiziuns supplementaras fatgas ellas duas vischnauncas el sector dil turissem vegnan apprezzadas e respectadas fetg. Era ils cusseglers han apprezzau la nova purschida supplementara pils indigens. Ina purschida, la quala vegn segiramein a far pli attractivas las duas vischnauncas sisum la Surselva.

Ils dus presidents communal **René Epp** e **Martin Cavegn** ein fetg cuntents: «Oz ei vegniu mess in ferm signal, buca mo per la collaboraziun turistica ellas duas vischnauncas, mobein era per auters impurtonts projects futurs.»

Suprastonza communal

Niev: Carta gratuita per indigens naven dils 1-6-2021

Legreivlamein san las duas vischnauncas da Mustér e Tujetsch comunicar che las contractivas cun ils responsabels dallas pendicularas da Mustér entochen Andermatt han purtau fretg era pils indigens. Grazia alla buna concordanza e lur bunaveglia eis ei reussiu da realisar sin questa stad ina nova purschida per nos indigens. Aschia san tut ils indigens che pagan taglia ed han domicil permanent en nossas vischnauncas mintgamai retrer al spurtegl dall'administraziun communal da sia vischnaunca da domicil naven digl 1. da zercladur 2021 gratuitamein ina carta per indigens. Quella ei valeivla naven dils **1-6-2021 entochen ils 31-10-2021** durant siat differents dis. Suandonta purschida ei includida ella carta per indigens:

- Pendicularas Caischavedra
- Cuolm da Vi
- Schneehüenerstock
- Gütsch

Nus essan perschudi che quella purschida fa daventar pli attractivas nossas duas vischnauncas. Nus sperein ch'ils indigens hagian plascher e fetschien stediamein diever dalla nova purschida.

Las suprastonzas communalas Mustér e Tujetsch

Administraziun communal

Muort il firau da Sontgilcrest resta l'administraziun communal serrada naven da **mesjamna, ils 2 da zercladur 2021, allas 17.00 entochen venderdis, ils 4 da zercladur 2021, allas 9.00.**

Bien engraziament per Vossa capientscha.

Administraziun communal

Serrada vias d'uaul muort lavurs da construcziun

Durant il temps da baghegiar ston ils tschancuns dils plazzals da construcziun vegnir serrai pil traffic motorisau. En cass da viadis urgents en favur dall'agricultura san ils pertuccai secunvegnir directamein cugl impressari el liug. Il stan actual davart las restricziuns vegn communicaus silla pagina d'internet www.disentis.ch/strassen. Muort ils plazzals pretensius sa ei dar midadas dallas restricziuns da traffic era a cuorta vesta.

Plaun Menisch: Plaunca Su–Pardi

Da Plaunca Su entochen Pardi resta la via serrada **entochen igl atun**. Per contonscher ils mises a Plaun Menisch exista la pusseivladad da carrar sur la Val da Segnas. Impressari: Berther Bau und Industrie AG, Ibrahim Bajraktaraj, 079 433 13 10.

Val Runtget: Cavardiras–Caischavedra

La via ei serrada suenter l'Acla da Runtget entochen las Aclas da Cavardiras. Las lavurs cuozan **entochen ils 18 da zercladur 2021**. Gest tenor avanzament dallas lavurs sa la via vegnir dada libra durant certas fins d'jamna. Durant las lavurs da scavament ei quei denton buca pusseivel. Impressari Ribbert AG, Marco Graber 079 247 97 01.

Via Run: Marietta–Plaun Tir

Naven dalla Marietta entochen Sils Bletschs ei la via serrada **naven da gliendisdis, ils 17 da matg 2021 entochen ils 25 da zercladur 2021**. Impressari Josef Gall, 079 216 07 51. Las reparaturas vid la via naven dalla Truaisch entochen la tegia da Plaun Tir vegnan exequidas naven da miez zercladur entochen la fin d'uost 2021. Igl access sin quei tschancun ei sulettamein pusseivels pil traffic plaun.

Via Cavorgia: Mises las Cavorgias–Camacher–Riada

Muort la situaziun da neiv ei il termin per entscheiver cullas lavurs da reparatura aunc buca definitus.

Nus supplichein da prender enconuschientscha da quest avis ed engraziein per la capientscha.

Uffeci forestal Disentis/Mustér

Via Run e Via Funs-Dado

Serrada muort cuvrida fina

Deplorablamein han ils termins per realisar la cuvrida fina per la Via Run e la Via Funs-Dado ch'ei vegni communicai els davos «Fegls officials» buca saviu vegnir risguardai, perquei che l'aura resp. las temperaturas han buca lubiu d'exequir las lavurs sco communicau. Actualmeins lubescha il svilup dall'aura buca da comunicar termins exacts, cura che quellas lavurs san vegnir realisadas. Nus sespruein d'informar vischinas e vischins aschispert sco pusseivel. Quei vegn denton succeder per a cuort termin.

Bien engraziament per l'enconuschientscha e capientscha.

Uffeci da baghegiar ed infrastruttura

Nova purschida: Bus da clom dalla damaun

La suprastonza communal ha decidu da separticipar vid la nova purschida d'in bus da clom dalla damaun che la vischnaunca da Tujetsch ha instradau.

In e scadin ha la pusseivladad da reservar in plaz el bus da clom sur ils canals digitalis SMS ni WhatsApp (nr. da telefon: 079 681 76 23), quei mintgamai entochen la sera avon allas 22.00. Suenter las 22.00 vegnan neginas reservaziuns pridas encunter pli.

Partenza naven:

Mumpé Tujetsch, Via Alpsu	5.48
Segnas, plaz-scola	5.49
Acla da Fontauna, Center Fontauna	6.02
Arrivada Mustér staziun	6.05
Partenza tren	6.15

Purschida: Gliendisdis entochen venderdis. La reservaziun ei obligatoria. Igl urari detagliu ei publicaus sin nossa pagina-web www.disentis.ch.

Suprastonza communal

Dumbraziun dallas habitaziuns vitas

Igl uffeci federal da statistica meina puspei atras ina dumbraziun dallas habitaziuns vitas. Possessurs da casas ni administraziuns d'immobillas che han pigl 1. da zercladur 2021 habitaziuns ni casas d'ina famiglia vitas ein obligai da comunicar quei per telefon 081 920 36 36 ni a scret all'administraziun communal entochen sil pli tard ils **4 da zercladur 2021**.

Sco habitaziuns vitas el senn da quella dumbraziun vegnan quintadas tut las habitaziuns mobiliadas ni buca mobiliadas, las qualas adempleschan las suandontas duas cundiziuns:

- habitaziuns ni casas d'ina famiglia ch'ein pil di da controlla (01-06-2021) vitas, denton habitablas e
- ch'ein pil di da controlla (01-06-2021) screttas ora per schar a tscheins permanentamein per minimalmein treis meins ni venalas.

Nus engraziein per la cooperaziun.
Administraziun communal

Onn da scola 2021/22 – uraris e transports

Preziai geniturs, cars affons

Ils uraris da scola ed igl urari dils transports pil proxim onn da scola 2021/22 anfleis Vus sin www.scoladisentis.ch.

Jeu supplicheschel ils geniturs dils affons da Segnas, Buretsch, Cuoaz e Mompé Tujetsch **dalla emprema scoletta 21/22** da s'annunziar alla staziun da Mustér pigl abbonament dalla MGB (niev sistem dad abo cun il SwissPass). Naven dad uonn stueis Vus buca prender cun Vus ina fotografia da Vies affon. Quella vegn directamein fatga al spurtegl. Engraziel fetg alla Viafier Retica per quella oreifra purschida.

Nus engraziein a Vus cordialmein per la fetg buna collaboraziun e Vies grondius sustegn durent igl onn da scola che va alla fin.

Da cor bialas e suleglivas vacanzas da stad!
Cordials salids e sin bien seveser, *Nossa scola populara Mustér*

Tir campester cun pistola

Venderdis, ils 28-5-2021 naven dallas 18.30–20.30 e **sonda, ils 29-5-2021** naven dallas 13.00–17.00 ha liug el stan da sittar a Sars Sut a Mustér il tir campester cun pistola.

Il tir ei per tuts gratuits ed armas ein a disposiziun.

Club da pistola Cadi

Retscherca davart las uras d'avertura dalla biblioteca

Vies meini ei impurtonts per nus!

Nus lein examinar nossas uras d'avertura ed eventualmein augmentar ellas. Cun Vies meini gideis Vus nus d'adattar nossas uras d'avertura a Vos giavischs. Il questunari anfleis Vus sin www.biblioteca-disentis.ch. Quel sa vegnir emplenius ora online ni vegnir squitschus e daus giu en biblioteca. Questunaris survegnis Vus era en biblioteca. Nus selegrein da Vossa participaziun **tochen ils 30 da matg 2021**. Denter ils participonts **targein nus la sort per treis abonnaments da famiglia dalla Biblioteca populara Disentis/Mustér e contuorn**.

Engraziel fetg per Vies agid!
Vies team dalla biblioteca

Umfrage zu den Öffnungszeiten der Bibliothek

Ihre Meinung ist uns wichtig!

Wir möchten unsere Öffnungszeiten überprüfen und eventuell erweitern. Mit Ihrer Meinung helfen Sie uns, unsere Öffnungszeiten Ihren Wünschen anzupassen. Den Fragebogen finden Sie auf www.bibliotecadisentis.ch. Dieser kann online ausgefüllt oder ausgedruckt werden. Fragebogen liegen auch in der Bibliothek auf. Wir freuen uns über Ihre Teilnahme **bis zum 30. Mai 2021**. Unter allen Teilnehmenden verlosen wir **drei Familienabos der Biblioteca popolare Disentis/Mustér e contuorn**.

Vielen Dank für Ihre Mithilfe!
Ihr Bibliotheksteam

Cuntinuaziun dils Café rumantschs virtuals

Mira sut Surselva!

Uniun da catschadurs Péz Alpetta – salvament d'anseuls

Preziai purs

Ussa ei il temps che las cauras-cavriel fan ansiel. Stedi sesanflan ellas cun lur anseuls en praus che vegnan segai. Aschia vegnan mintg'onn anseuls per la veta entras maschinas da segar. Cun pign engaschi san ins evitar quei. Purs che fan fein en loghens nua che cavreuls sesanflan, ein supplicai da s'annunziar tier nus in di avon che segar. Aschia savein montar mintgamai ina bandiera el prau pertuccont. Entras il disturbi da quellas prendan las cauras ils anseuls ord il prighel. Annunzias saveis far tier il cau da tgira sut la numera 078 690 18 86 ni tier il guardiaselvaschina sut la numera 079 397 35 54.

Bien engraziament per Vossa collaboraziun
Uniun da catschadurs Péz Alpetta, il cau da tgira
